

TRETIA KAPITOLA

12. septembra 1908

Londýn, Anglicko

NA HODINÁCH NA KOZUBOVEJ RÍMSE UBEHNE HODINA A JA sa ešte vždy podrobujem starostlivosti osobnej komornej lady St. Helierovej. Počas toho, ako mi upravuje vlasy a snaží sa prinútiť ťažké gaštanové pramene, aby vytvorili prepracovaný účes, si prezerám svoju tvár v zrkadle. Moje oči mandľového tvaru a profil často opisovaný ako rímsky alebo ostro rezaný, nech už to znamená čokoľvek, to všetko vyzerá rovnako ako v hocijaký iný deň. Napriek tomu je dnešok úplne odlišný.

Sledujem, ako na hodinách ubiehajú minúty, a takmer nedokážem uveriť tomu, že väčšina žien, ktoré považujem za svoje známe či kamarátky, trávi niektorou z verzií tohto procesu výraznú časť svojich dní. Premrhajú celé hodiny, zatiaľ čo im slúžky pri presune z jednej spoločenskej udalosti na inú pomáhajú v prezliekaní z jedných šiat do ďalších aj v premene jednotlivých vlasových kreácií. Matkin kočovný a často skromný životný štýl znamenal, že keď som bola pozvaná na udalosť, ktorá si vyžadovala zložitý účes a formálny odev, všetky tieto úkony slúžok som vykonávala viac-menej sama, pričom väčšinou som si obliekala iba jednoduchú blúzku na viazanie, sukňu a na hlavu vytvorila každodenný účes. Viem, že aj keď mi môj budúci život manželky Winstona Churchilla poskytne nadbytok komorných, nebudem si želať tráviť čas takýmto pochabým spôsobom.

Od veľkého rubína v strede môjho zásnubného prsteňa sa odrazí lúč slnka. Pohýbem prstami, aby sa po fazetách rubínu a diamantoch, ktoré ho obklopujú, roztancovalo svetlo, a spomeniem si na Winstonovu žiadosť o moju ruku. V zrkadle si všimnem, ako sa mi pri tejto spomienke zdvíhajú kútiky úst.

V polovici leta sa do nášho domu na Abingdon Villas doslova hrnuli pozvánky, aby som Winstona navštívila v Blenheimskom paláci, jednom z najrozsiahljších anglických sídel a v jedinom dome, ktorý nepatrí kráľovskej rodine, a napriek tomu niesol označenie palác. Blenheimský palác vlastnil Winstonov bratranec a blízky priateľ vojvoda z Marlborough, ktorý sa podľa jedného zo svojich titulov – grófa zo Sunderlandu – dával prezývať „Sunny“, a Winston tam práve trávil časť leta. Spočiatku som váhala. Nie preto, že by som sa zdráhala stretnúť ho, ale zo zúfalstva, že nevlasťním poriadne róby, ktoré sú na takú ohromnú udalosť potrebné.

Jeho pozvania však neprestávali prichádzať, a tak som ich už nemohla dlhšie odmietať. Inak by som tohto muža, ktorého som si nečakane obľúbila, odradila. Z Winstonových listov a návštev počas posledných štyroch mesiacov sa ukázalo, že je úžasným spoločníkom a ani zďaleka nie je tým strohým vzdelancom, za akého ho označovali noviny. Jeho dlhé listy, ktoré mi posielal na cestách, na ktoré som sa vydala s matkou do Nemecka, aby sme vyzdvihli Nellie z liečebného pobytu kvôli tuberkulóze, priam prekypovali nadšením a idealizmom na poli politiky, histórie a kultúry, ktoré som s ním zdieľala. V jeho spoločnosti som sa cítila vťahovaná do centra diania, akoby som sa stávala nenahraditeľným kolieskom v súkolí Anglicka.

Cítila som s ním spriaznenosť aj v inej oblasti, v pocite samoty vo svete. Oboch nás vychovali nekonvenčné, chladné matky. Tá moja, ktorá vstúpila do nešťastného zväzku s plukovníkom Henrym Hozierom a následne sa oddala azda šťastnejším aféram s niekoľkými

mužmi, ktorí splodili jej štyri deti, len aby sa rozviedla a starostlivosť o nás prenechala služobníctvu; a tá jeho, znamenitá dedička amerického pôvodu, manželka Randolpha Churchilla, rodená Jennie Jeromeová, ktorá v počte afér predbehla aj moju matku a ktorá nechala výchovu Winstona a jeho mladšieho brata na ich milovanej pestúnke Everestovej. Naši otcovia, ak vôbec môžeme nazývať matkinho bývalého muža vzhľadom na neisté otcovstvo a naše zriedkavé stretnutia v rokoch, ktoré nasledovali po rozvode, svojím otcom, zohrali v našich životoch ešte menšiu rolu než matky. Zdá sa, že obzvlášť lord Randolph cítil k svojmu staršiemu synovi skutočný odpor a počas obmedzeného času, ktorý spolu strávili, ho neustále kritizoval. Čo sa týka nášho miesta v spoločnosti a vo vzťahoch, ocitli sme sa s Winstonom na nejstej pozícii. No na našu veľkú radosť a prekvapenie sa tento pocit vytratil, vždy keď sme boli spolu.

Pri tom, ako vlak prechádzal zeleným vidiekom so zvlhnutými kopcami a blížil sa k palácu, o ktorom sa už dlho vravelo, že s výnimkou sídel vo vlastníctve kráľovskej rodiny patrí k tým najluxusnejším, moja nervozita z návštevy ešte vzrástla. Čo ma v tom ohromnom dome asi postretne? Winston mi o víkendových plánoch neprezradil nijaké podrobnosti, iba spomenul, že prítomný bude jeho bratranec, ale bez manželky, s ktorou sa práve rozvádza, a okrem neho aj jeho matka lady Churchillová, s ktorou, ako mi mama pripomenula, som sa krátko stretla na niekoľkých spoločenských udalostiach. Na Winstona som sa nesmierne tešila, zvyškom spoločnosti som si však nebola taká istá.

Na stanici ma vyzdvihol koč a po tom, čo sme prešli značný kus cesty, na mňa kočiš dozadu zavolať: „O chvíľu budeme prechádzať bránou Ditchley, slečna.“

Vyzrela som z okienka a zbadala som, ako sa pred nami týči ozdobná tepaná brána, po oboch stranách lemovaná obrovskými kamennými stĺpmi. Keď sa z príľahlého domčeka vynoril vrátnik, aby tento veľkolepý vstup otvoril, všimla som si dlhú cestu lemovanú radmi líp,

pretínajúcu rozsiahlu náhornú plošinu. *Toto musí byť určite príjazdová cesta k palácu*, pomyslela som si. No keď sme sa znovu pohli, vyšli sme na most, ktorý sa klenul nad zákrutami jazera, a minuli sme niekoľko ďalších rozľahlých budov, z ktorých sa ani jedna nezдалa byť našim cieľom. *Kedy dorazíme k Blenheimskému palácu?* čudovala som sa v duchu. Nervy som mala napäté na prasknutie.

Kočič sa na mňa znovu zavola: „Za okamih budeme pri centrálnej bráne, slečna!“

Ach, pomyslela som si, *vdakabohu. Už tam skoro sme*. Uhladila som si sukňu a prstami som si skontrolovala účes a klobúk, aby som sa uistila, že všetko je na svojom mieste. Povrch cesty sa zmenil a ja som privítala škripanie kolies ako znamenie, že sme konečne dorazili. Kočič prešiel popod úzky oblúk vytesaný do vápencovej steny, s myknutím zastal a ja som sa vnútorne pripravila.

Keď som konečne vystúpila z koča, ocitla som sa na priestornom nádvorí pred tým najväčším sídlom, aké som kedy videla. V jeho strede stálo široké kryté stĺporadie lemované sochami a rytinami vojnových postáv a po oboch stranách sa mojím smerom tiahli dve rozľahlé krídla. Z ničoho nič sa objavili štyria sluhovia, rýchlo sa ku mne ponáhľali, vzali mi kufre a viedli ma po schodisku nahor k impozantným palácovým dverám.

Vyšla som po strmých schodoch, zo samotného úsilia rovnako ako z očakávania mi srdce tlklo ako splašené, a len čo som pristúpila k dverám do obrovskej vstupnej haly, ako nejakým kúzlom sa ihneď otvorili. Vošla som dnu a všimla som si Winstona, ktorý stál pod ohromným klenutým oblúkom na vzdialenom konci zdanlivo nekonečnej haly spolu s priateľmi a rodinnými príslušníkmi, medzi ktorými spokojne postávala aj lady Churchillová. Všetci čakali, aby ma mohli privítať. Jedín členovia rodiny, ktorí chýbali, boli Winstonov milovaný brat Jack a jeho novomanželka lady Gwendoline Bertieová, dôverne prezývaná Goonie, ktorí sa nedávno vzali a boli práve na svadobnej ceste. Čo má, preboha, Winston v pláne?

S klopkaním podpätkov som prešla naprieč rozľahlou plochou čierno-bielych mramorových dlaždíc za svojimi hosťami. Až som sa zľakla, keď som začula ozvenu svojich krokov, ktorá sa odrážala od takmer dvadsať metrov vysokého, freskami zdobeného stropu a vinula sa okolo masívnych stĺpov, ktoré podopierali klenuté priechody po stranách. Winstonov úsmev ani na sekundu neochabol, takže som radšej uprela pohľad na jeho rozžiarenú tvár než na zastrašujúce umenie, sochy a starodávne zbrane, ktoré som míňala a z ktorých všetky boli súčasťou rodinnej histórie Churchillovcov.

Vykročil ku mne, položil mi na ruku svoju pevnú upokojujúcu dlaň a pustil sa do predstavovania tých, ktorých som nepoznala. Bratranca Sunnyho, F. E. Smitha, blízkeho priateľa na osobnom aj politickom poli, jeho manželky a tiež tajomníka ministerstva priemyslu a obchodu. Potom trval na tom, aby som sa odobrala s dvomi slúžkami jeho matky do svojej izby a pripravila sa na večeru. Líca mi zalial rumenec, keď som si uvedomila, že niekto z jeho skupinky si musel všimnúť, že nemám vlastnú slúžku, a rýchlo môj prešľap napravil.

Zatiaľ čo mi slúžky vybaľovali kufre, prechádzala som sa svojou neskutočne veľkou spálňou s vysokým stropom, zariadenou orientálne lakovanou posteľou s baldachýnom, a s údivom som aj napriek vysokým augustovým teplotám zazrela v kozube horieť oheň, čo bol skutočne zbytočný rozmar. Už o pár okamihov sa na mňa zniesli slúžky s kefami, hrebeňmi a vlásenkami, pripravené vyčesať môj jednoduchý účes do módného výtvoru. Možno sa na moje vlasy zamerali po tom, čo zistili, že s mojou skromnou garderóbou sa toho dá urobiť iba málo.

Od chvíle, ako som prekročila prah zlatom zdobenej jedálne, po tom, ako som prešla okolo dlhých fresiek a gobelínov oslavujúcich vojenské úspechy vojvodov z Marlborough a rodinných portrétov takých významných osobností, ako boli sir Joshua Reynolds, John Singer Sargent a Thomas Gainsborough, som v sebe nedokázala prebudiť vyrovnanú, zhovorčivú mladú ženu, akou som bola po